

FÉNYBEN JÁRJATOK

Finnugor népzene
ORBÁN „HOTA” SÁNDOR
CD - lemezén

Orbán Hota Sándor tehetséges, sokoldalú muzsikussal, számtalan zenei stílust, zenei irányzatot képvisel, a hagyományos tánczene, a beat korszak zenéje, a népzene, a klasszikus zene, mind-mind közel áll alkotói, előadói világához.

Öt éve, hogy intenzíven foglalkoztatja a Rudolf Steiner által megalkotott antropozófia (szellemtudomány) és ez gondolkodásában, zenei ízlésében, lelki életében nagy változásokat eredményezett. Ahogy ő mondja, „Az inspirációk egészséges érzésből és akaratból születnek, egy magasabb világ megnyilatkozásai”. Három évvel ezelőtt ötletszerűen talált a régi szolfézs-könyvekben, majd Szőnyi Erzsébet „A zenei írás olvasás” gyakorló füzetében egy cseremiszi dallamot, melyet nagyon jól megharmonizált, olyan jazzes, könnyed, érthető formában, hogy a műfajt kevésbé ismerők számára is könnyű, befogadható élményt nyújtott. Már ez az első próbálkozás - mind harmóniában, mind hangulatában - kitűnőre sikerült.

Ezt követte több kísérlet, majd még több - egyre komolyabb - próbálkozás, amíg megszületett egy egységes kollektív, ezekből állt össze az a tizenhárom dal, amely a művész első CD-lemezén megjelent. Finnugor népek dalai, ezen belül találunk közöttük vogul, tatár, cseremiszi, csuvas, osztják motívumvilágot is. A lemezen három nyönyörű finn dal szólal meg, ezek a legkidolgozottabbak, legszebben harmonizáltak, véleményem szerint ezek sikerültek legjobban.

Munkája a folklórhoz áll közelebb, de tulajdonképpen nem a klasszikus felfogás szerint értelmezi a folklórt, amit ennek megfelelően a mai kor hangszereiben (pl. szintetizátorokon) szólaltat meg. A dallamok, melyek egy szólamban íródtak, összhangzattanilag a lehető legegyszerűbbek, éppen ezért érthető formációk.

Az eredeti dalok cím nélkül szerepeltek a különféle füzetekben, a CD-lemezen olvasható címek fantáziánevűek, melyeket a szerző a dalok hangulata alapján, a különböző népek szóhasználatából vett át, illetve nevezett el, mint ahogy ő mondja a címadó dalról: „A Fényben járjatok cseremiszi mondásra utal: meghalt hozzátartozóiktól búcsúztak így az élők. Az én értelmezésem ez a ma emberéhez is szóló szimbolikus jókívánság.”

Zalaegerszezen ő az első, aki méltóképpen köszönti a honfoglalás 1100. évfordulóját, egy értékes, szakmai, zeneileg kifogástalan CD megjelentetésével
GUERRA GUSZTÁV

*

AMIKOR JÖN A ZENE

- Annak idején benne voltam a beatben, de a pop-tól meg a rocktól elkanyarodtam teljesen, hála Istennek - mondja Orbán Sándor, akit Zalaegerszezen legtöbben csak Hotának ismerünk. Az ötvenes férfi ezt az általa jó értelműnek minősített eltávolodását steineri hatásnak tulajdonítja. - Visszatértem a komolyzenei hangzás- és dallamvilághoz - mondja. - A New Age folk a Fényben járjatok című CD-m műfaját pontosan fedi. Az egyik barátom találta ki ezt a kifejezést a zenére, mert hogy a folk az alapja az egésznek.

- A folklórral hetvenegy óta foglalkozom, zenészként - folytatja aztán, s hozzáfűzi: A Zalai Táncgyűttes mellett dolgoztam. Már akkoriban el kezdtem vizsgálgatni különböző népek zenéjével kapcsolatban. „Belezgettem” nagyon sok réges-régi cseremiszi, vogul, osztják dalt leírások alapján Vikár-gyűjtésekből, meg Kodálytól. Varázstűtőre öt évvel ezelőtt valahogyan az antropozófiával indult. Azt hiszem, az egésznek ez az alapja... Mindez olyan képességeket alakít és fejleszt ki az emberben, hogy valahogy előhívja azokat a dolgokat, amikről

ORBÁN „HOTA” SÁNDORRÓL

tudatosan fogalma sincs, és milyen hamar aktuálissá válhatnak számára - mondja, s elmeséli, amikor a rokon népek ősi zenéjével kezdett foglalkozni, hallotta, hogy az államfő éppen arra a vidékre utazott. Aztán tudatosodott benne, hogy a milicentenárium, a honfoglalás évfordulója is hamarosan itt van, eredetileg tehát nem ebből az apropóból, kiszámított direktséggel készült a New Age zene. Kiadta magából ahogy jött, és majd' egy évig nem történt semmi. Aztán megkeresés érkezett Halmy György dokumentumfilm rendezőtől, aki az Uralon túli területeken forgatott, s szép zenére vágyott filmjéhez. Eredeti osztyák dallamok adták ehhez az alapot. Igazi meditációs zenének tartja, s vágya az, hogy az első CD után ezt is megmutassa a nagyközönségnek.

- Ami igazán közel áll szívemhez az az abszolút steineri hatás, a szellemtudományi értelemben vett zenék. Ezeknek a dallamoknak egyetlen hangját meg nem írtam, ki nem találtam, meg nem hangszereltem. A médiumírás bizonyos körökben ismert fogalom. Nos, ez a zene médium-zene. Minden darabja, része az Ügy születtek... ahogy „küldve lettek”. Rick Wakeman is azt mondja ő chanell, csatorna. Nyugodtan állíthatom, hogy ezek a zenék átáramlottak rajtam, mint csatornán. Az agy teljesen ki van kapcsolva, hiszen az mindent gátol, manipulálja az embert. A zene ilyenkor csak úgy jön, magától... A mai technika mellett már nem kell kottázgatni, szinte

mindjárt kész az egész. Ehhez persze az kell, hogy az ember úgy fejlessze a bensőjét, hogy leereagálja azt, amit a dolgok mondanak neki, és ne ő rángassa elő az ötleteket a hajánál fogva.

- **Köthető-e valamihez ennek a zenének a létrejötte?**

-Amikor a Papa átlényegült... ahhoz feltétlenül. Nyolcvanegy éves volt. „Átment” négy évvel ezelőtt május tizenharmadikán... Steiner is írja egy régebbi tanulmányában, hogy családtag elvesztése, vagy balesetek után kialakulhat egy fogékonyabb állapot, amiben kibomlanak olyan képességek, amíg addig le voltak fojtva. Akkor zsinórban szeptemberig naponta több órán keresztül ömlött a zene, csak a kezemet kellett mozgatni. Amikor visszahallgattam, először teljesen le voltam döbbenve, mert a harmóniák olyan csodálatosan, szépen áramlottak, amit fizikai értelmezéssel nem lehet magyarázni - ha akartam volna, sem tudtam volna kitalálni.

Hota elmonja, hogy még legalább négy CD-re való zenéje van. Ül a szintetizátor előtt, és maga is csak csodálkozik a hallható dallamokon, mintha nem is a sajátja lenne. És a hangok vibrálnak, úsznak a helyiségben - átjárják, megtöltik annak légkörét, és valami különös hangulat árad szét a levegőben.

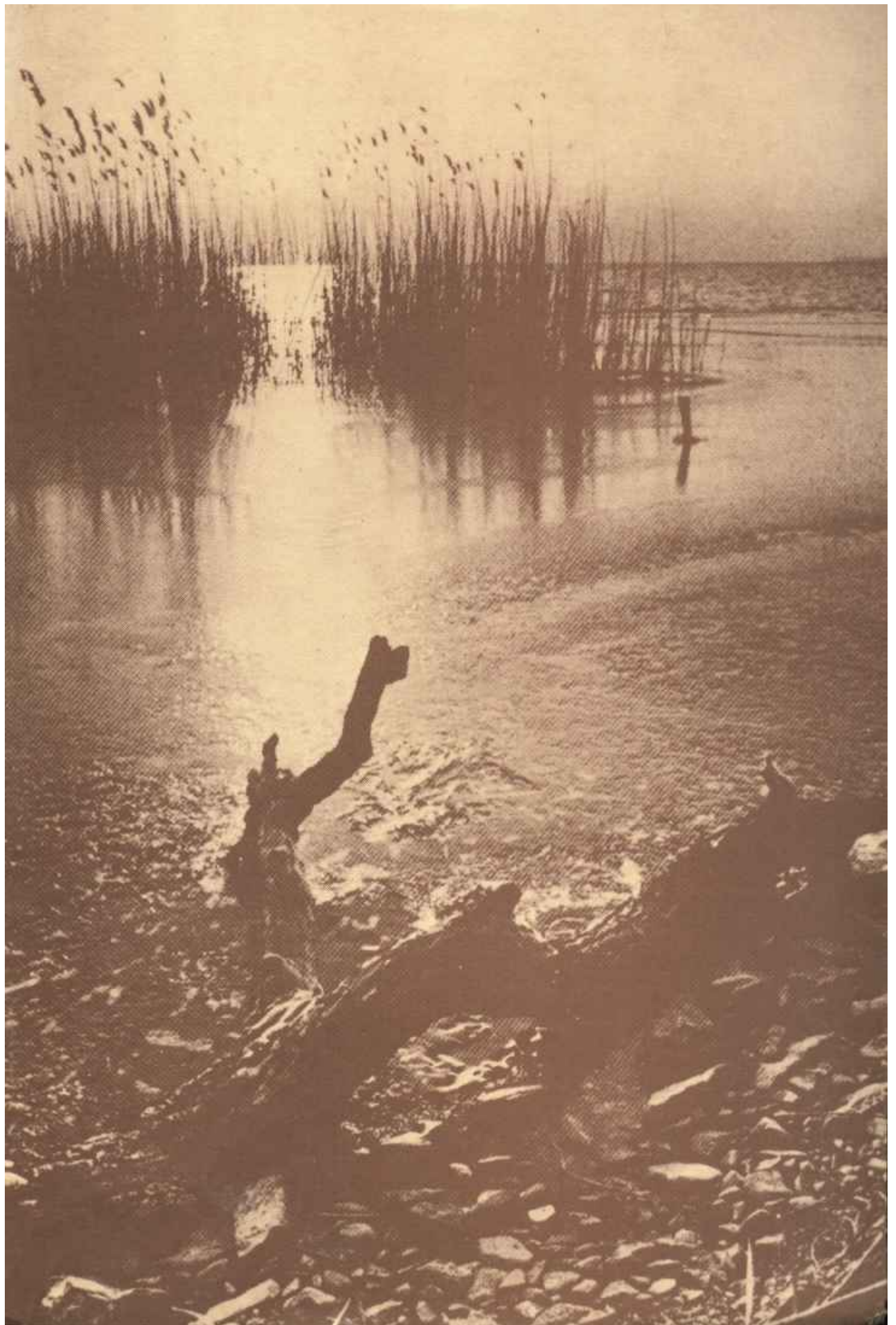
CSAPÓ IDA

SZERZŐINK:

Baón Tibor (1946) költő, kritikus – Budapest
 Bakonyi István (1952) irodalomtörténész – Székesfehérvár
 Benedek Katalin (1950) művészettörténész – Budapest
 Fallegi Balázs (1966) zenei szerkesztő – Budapest
 Gombos Judit (1958) népművelő – Zalaegerszeg
 Guerra Gusztáv (1938) zenetanár – Zalaegerszeg
 Hules Béla (1926) költő – Budapest
 Kálnay Adél (1952) író – Dunajváros
 Kapiller Imre (1953) levéltáros – Zalaegerszeg
 Karay Lajos (1934) költő – Keszthely
 Kemény Mária építészettörténész – Budapest
 Keresztesi Tímea (1977) költő – Nagykanizsa

Lockner László (1943) író – Zalaegerszeg
 Nagy Pál (1934) költő, tipográfus – Párizs
 Pap Gábor (1939) művészettörténész – Budapest
 Péntek Imre (1942) költő – Székesfehérvár
 Széki Patka László (1948) költő – Veszprém
 Szepesi Attila (1942) költő – Budapest
 Tábori Zoltán (1955) író – Budapest
 Tar Ferenc (1955) történész – Keszthely
 Tarján Tamás (1949) irodalomtörténész – Budapest
 Turczy István (1957) költő, drámaíró – Budapest
 Villányi László (1953) költő – Győr

PANNON LÁTKÖR

Kulturális folyóirat

KÖVETKEZŐ SZÁMAINK TARTALMÁBÓL:

Czegő Zoltán, Galambosi László, Jánosy István, Kiss Dénes, Méhes Károly, Mócsi Ferenc, Szeles József versei – Kemenes Géfin László versprózája – Csernák Árpád és Oláh János novellái – Berentés Tamás háborús naplója – Európa elrablása: Lőrinczy Huba esszéje Márai Sándorról – Beszélgetés Jánosy Istvánnal és Kemenes Géfin Lászlóval – Kerecsényi Edit, Köfalvi Csilla és Halász Albert tanulmányai a szülőföldről – Vendég Északról: Süle László zongoraművész – Melega István grafikusművész portréja – Kritikák, fotógaléria, helytörténeti dokumentumok.

1996

Ára: 95 Ft.